

WELTVEREINIGUNG DER EHEMALIGEN POLITISCHEN HÄFTLICHE
ASSOCIATION MONDIALE DES ANCIENS PRISONNIERS POLITIQUES
WORLD ASSOCIATION OF FORMER POLITICAL PRISONERS

SVETOVÉ ZDRUŽENIE BÝVALÝCH POLITICKÝCH VÄZŇOV
IČO: 37796542 DIČ: 2021593816
Nám. Sv. Egídia 102/10, 058 01 Poprad
Tel: ++421 52 7722626, ++421 903 142771
email: szcpv@szcpv.org
<http://www.szcpv.org>

Vážený pán
Predseda vlády Slovenskej republiky
Doc. JUDr. Robert Fico, CSc
Úrad vlády Slovenskej republiky
Námestie slobody 1
813 70 Bratislava
premier@vlada.gov.sk
podatelna@vlada.gov.sk

Žiadosť o podanie návrhu na novelu zákona č. 365/2020 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom a novelu zákona č. 219/2006 Z.z. o protikomunistickom odboji.

Vážený pán Predseda vlády, ako je zrejme z porovnania zákonov prijatých v Českej a Slovenskej republike od roku 1990 týkajúcich sa odškodnenia obetí a zmiernenia spôsobených krívd uverejneného na našej webovej stránke. <http://www.szcpv.org/04/pravo.html>, sociálna situácia politických väzňov v Slovenskej republike v porovnaní s Českou republikou je značne horšia.

Bývalé pravicové vlády často skôr pseudopravicovo-liberálno-kresťanské zlepence prijatím niektorých zákonov často len oneskorene reagovali na kroky českej vlády, ktorá na rozdiel od slovenskej má právomoc prijímať legislatívne zmeny v prospech politických väzňov nariadeniami bez schválenia parlamentom. Po necitlivých krokoch pravicových primátorov, ktorí rušili pre politických väzňov bezplatné cestovné v MHD, ako napríklad bývalá primátorka Prešova nominovaná KDĽ, sa diskriminácia slovenských politických väzňov ešte viac prehĺbila prijatím zákona č. 365/2020 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1. 1. 2021 mení a dopĺňa zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

V mene členov nášho združenia a väčšiny politických väzňov sa z tohto dôvodu obraciame na Vás so žiadosťou o iniciovanie vládneho návrhu legislatívnych zmien, ktoré by odstránili antisociálnu diskrimináciu spôsobenú prijatím tohto zákona vládou Igora Matoviča na základe politickej objednávky ortodoxno-kresťanskej frakcie OĽaNO, ktorej cieľom bolo rozšíriť skupinu oprávnených osôb tzv. veteránov protikomunistického odboja v zmysle § 6 a zákona č. 219/2006 Z.z. o členov reholí, ktorí boli internovaní viac ako tri mesiace v centralizovaných kláštoroch.

Prijatie zákona č. 365/2020 Z.z. neguje samotnú podstatu a zámer zákona č. 274/2007 Z.z. zo dňa 18. mája 2007 o príplatku k dôchodku politickým väzňom, ktorým Slovenská republika reagovala na nariadenie vlády Českej republiky zo dňa 21. 10. 2005 č. 622/2004 Sb., o poskytovaní príplatku k dôchodku a zmierneniu niektorých krívd spôsobených komunistickým režimom v oblasti sociálnej.

1. Zákon č. 274/2007 Z.z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom priznával nárok na príplatok k dôchodku vo výške 60 Sk za každý mesiac obmedzenia slobody všetkým oprávneným osobám v zmysle zákona o súdnych rehabilitáciách č. 119/90 Zb.
2. Následne dňa 2. 7. 2008 prijatá novela zákona č. 274/2007 Z.z. priznala nárok aj príslušníkom vojenských táborov nútených prác a občanom protiprávne násilne odvlečeným NKVD do pracovných táborov zriadených na území býv. ZSSR, na ktoré sa vzťahoval zákon č. 319/1991 Zb. Zákon Slovenskej národnej rady o zmiernení niektorých majetkových a iných krívd a o pôsobnosti orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v oblasti mimosúdnych rehabilitácií.
3. Sirotské v zmysle zákona č. 274/2007 Z.z. pre deti násilne odvlečených NKVD, ktorým rodičia zahynuli na území býv. ZSSR, bolo priznané až po súdnych sporoch zo sociálnou poisťovňou a podaní návrhu novely vtedajším generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne Ing. Dušanom Muňkom, ktorý inicioval zmenu ustanovenia § 3 ods. 4 zákona č. 274/2007 Z.z. tak, že sa slovo „usmrtený“ nahrádza slovom „zomretý“. Zmena bola prijatá za vlády strany Smeru doplnením zákona č. 285/2009 Z.z. z 19. júna 2009 o poskytovaní príspevku účastníkom národného boja za oslobodenie a vdovám a vdovcom po týchto osobách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
4. Ďalšou novelou zákona č. 274/2007 Z.z. prijatou 25. 6. 2019 koalíciou strán SMER, SNS a Most-Híd sa zvýšila suma príplatku zo 60 Sk na 5 eur pre všetky oprávnené osoby bez ohľadu na to, či im ÚPN priznal postavenie veterána protikomunistického odboja.
5. Prijatím zákona č. 365/2020 Z.z. zo dňa 26. 11. 2020, ktorou sa mení a dopĺňa zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom sa zvýšila suma príplatku k dôchodku z 5 eur na 10 eur za každý mesiac obmedzenia slobody ale len pre držiteľov preukazu tzv. Veterána protikomunistického odboja vydaného ÚPN.

Z týchto dôvodov žiadame:

1. iniciovanie podania novely zákona č. 274/2007 Z.z. tak, aby bol príplatok k dôchodku vo výške 10 eur za každý mesiac obmedzenia slobody poskytovaný všetkým oprávneným osobám rovnako ako tomu bolo až do prijatia zákona č. 365/2020 Zb.
2. podanie novely zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji, prijatom v roku 2006, ktorý na rozdiel od zákona č. 262/2011 Sb. O účastníkoch odboje a odporu proti komunizmu prijatého v roku 2011 v Českej republike nedostatočne rieši problematiku postavenia a sociálnej situácie účastníkov odporu proti komunistickému režimu.

Podmienením zvýšenia príplatku k dôchodku na sumu 10 eur za každý mesiac obmedzenia slobody a poskytnutiu jednorazového finančného príspevku vo výške 1989 eur vydaním preukazu tzv. Veterána protikomunistického odboja v zmysle zákona č. 219/2006 Z.z. Ústavom pamäti národa (ďalej len ÚPN), došlo nekompetentnými krokmi vlády Igora Matoviča nielen k prijatiu diskriminačného zákona ale aj traumatizovaniu a spôsobenou krívd obetiam komunistického režimu a stalinských gulagov zmenou metodiky a arbitrárnym postupom pri výklade zákona č. 219/2006 Z.z. zo strany ÚPN o čom uvádzame podrobnosti v odôvodnení.

Odôvodnenie:

I.

Hlavným dôvodom pre prijatie zákona č. 365/2020 Z.z. bola požiadavka kresťansko-ortodoxného krídla OĽaNO - bývalých členov KDĽH vedených Annou Záborskou, ktorí kandidovali na kandidátke OĽaNO, rozšíriť skupinu oprávnených osôb pre priznanie príplatku k dôchodku politickým väzňom podľa zákona č. 274/2007 Z.z. o členov a členky reholí, ktorí boli po zrušení reholí, dočasne internovaní v centralizovaných kláštoroch, keďže tieto osoby neboli odsúdené a nevzťahoval sa na nich zákon o súdnych rehabilitáciách č. 119/1990 Zb. Z tohto dôvodu bývalá Matovičová vláda v programovom vyhlásení uviedla, že presadí plošné zdanenie výsluhových dôchodkov bývalým funkcionárom KSČ a príslušníkom komunistickej Štátnej bezpečnosti sadzbou 50 % a zo získaných zdrojov navrhne vyplácanie osobitných príplatkov k dôchodkom pre politických väzňov, resp. ich manželky a manželov.

V rozpore s programovým vyhlásením vlády však poslanci Národnej rady následne schválili, aby jednorazový príplatok k dôchodku v symbolickej výške 1 989 eur a príplatok k dôchodku vo výške 10 eur za každý mesiac obmedzenia slobody poberali len tí politickí väzni alebo ich príbuzní, ktorým ÚPN vydal preukaz veterána protikomunistického odboja.

Zákon 365/2020 Z.z. rozšíril okruh oprávnených osôb pre poberanie príplatku k dôchodku aj o kňazov a rehoľníkov, ktorí boli najmenej tri mesiace internovaní v centralizovaných kláštoroch.

Z ekonomických dôvodov účelovo nenavrhl, aby sa príplatok k dôchodku zvýšil všetkým oprávneným osobám tak, ako tomu bolo po prijatí zákona č. 274/2007 Z. z.

Ústavný súd predbežným opatrením rozhodol o pozastavení účinnosti zákona č. 283/2021 o odobrati nezaslúžených benefitov predstaviteľom komunistického režimu z dôvodu retroaktivity a princípu kolektívnej viny na čo naše združenie neúspešne upozorňovalo predkladateľov zákona č. 365/2020 Z.z. Navrhovali sme namiesto retroaktívneho znižovania výsluhových dôchodkov dorovnanie dôchodkov politických väzňov na úroveň dôchodkov bývalých funkcionárov KSČ a príslušníkov ŠtB.

Týmto sa zámer Matovičovej vlády - vyplácanie príplatkov k dôchodkom politických väzňov zo zdrojov z odobratých benefitov predstaviteľov komunistického režimu nenaplnil a obeťou sa stali samotní politickí väzni, ich pozostalí a rodinní príslušníci.

II.

- Po nadobudnutí účinnosti zákona č. 365/2020 Z.z. a neočakávanom náraste počtu žiadateľov ÚPN, zrejme na podnet ministerstva financií, v snahe znížiť počet žiadostí a tým aj finančné náklady štátu zmenil kritéria pre priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja v rozpore s ustanovením § 6 zákona o protikomunistickom odboji neprípustnou retroaktivitou, ktorá je porušením základných princípov právneho štátu. Týmto ÚPN arbitrálne porušuje nielen zákon o protikomunistickom odboji ale aj samotný zákon č. 553/2002 Z.z. o pamäti národa. **Preambula zákona o pamäti národa, stanovila povinnosť nášho štátu, (ktorý zastupuje ÚPN) urobiť zadosť všetkým, ktorí boli poškodení štátom, čo porušoval ľudské práva a vlastné zákony.**
- O žiadostiach o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja už nerozhodovala komisia zložená aj zo zástupcov občianskych združení zastupujúcich politických väzňov tak ako tomu bolo v minulosti ale ÚPN určení zamestnanci.

3. ÚPN nad rámec a v rozpore so zákonom o protikomunistickom odboji č. 219/2006 Z.z. na základe arbitrárneho výkladu zákona začal pri vybavovaní žiadostí lustrovať účastníkov súdnych a mimosúdnych rehabilitácií a po priet'ahoch, trvajúcich aj dva roky zamietat' žiadosti v prevažnej časti pod zámienkou nepreukázania aktívneho obdobia protikomunistického odboja trvajúceho minimálne 12 mesiacov. Týmto postupom ÚPN neguje zmysel zákona o súdnej a mimosúdnej rehabilitácii, ktorý priznáva rehabilitovaným plné morálne zadost'učinenie.
4. ÚPN od účinnosti zákona o protikomunistickom odboji v roku 2006 až do roku 2021 v zmysle ustanovenia § 6 zákona č. 219/2006 Z.z. priznával postavenie veterána protikomunistického odboja, vrátane in memoriam, všetkým žiadateľom z radov rehabilitovaných politických väzňov, príslušníkov PTP a násilne odvečených do pracovných táborov na území býv. ZSSR, ktorí o to požiadali ak pre priznanie neexistovala preukážka uvedená v § 9 zákona č. 219/2006 Z.z. Okrem morálneho zadost'učinenia jediným benefitom pre držiteľa preukazu veterána protikomunistického odboja až do účinnosti zákona č. 365/2020 Z.z. bol v tom čase nárok na poskytovanie rekreačnej a kúpeľnej starostlivosti na základe žiadosti podanej Vojenskému úradu sociálneho zabezpečenia.
5. V priebehu roka 2021 ÚPN začal traumatizovať žiadateľov, často vo vysokom veku a príbuzných, ktorých rodinní príslušníci boli rehabilitovanými politickými väzňami, usmrtenými pri pokuse o útek cez hranice alebo zahynuli v stalinských gulagoch, zasielaním výziev s požiadavkou preukázania aktívnej protikomunistickej činnosti v dĺžke 12 mesiacov, čo vzhľadom na vyše 75 ročný časový odstup bolo v prípade násilne odvečených nemožné získať alebo zabezpečiť z archívov NKVD. Keďže túto požiadavku nebolo možné splniť, ÚPN žiadosti zamietal, pričom v odôvodneniach zaslaných žiadateľom vo viacerých prípadoch dehonestoval obeť, ktoré zahynuli v pracovných táboroch vytrhávaním skutočností z kontextu spisov o ich členstve v politických stranách pôsobiacich na Slovensku v rokoch 1938 - 1989 bez možnosti vyjadrenia sa žiadateľov k týmto obvineniam.
6. ÚPN v rozpore so zákonom č. 219/2006 Z.z. aplikoval ustanovenie § 4 ods. 2 zákona o protikomunistickom odboji, teda podmienku vykonávania odbojovej činnosti minimálne v dĺžke 12 mesiacov, **ktorá sa nevzťahovala na politických väzňov uvedených v ustanovení § 6, ktorí boli ex lege automaticky veteránmi protikomunistického odboja.** Táto podmienka ako vyplýva zo samotného znenia zákona § 4 ods. 2 sa vzťahuje len na účastníkov protikomunistického odboja, teda žiadateľov, ktorí neboli rehabilitovaní, neboli vo vojenských pracovných táborov a neboli protiprávne násilne odvečení NKVD do býv. ZSSR. Navyše je nepopierateľné, že pobyt vo väzení alebo v pracovnom tábore bol závažnou traumou s poškodeným zdravím alebo smrťou ako to vyplýva z ustanovenia § 4 ods. 3 zákona č. 219/2006 Z.z. podľa ktorého sa v tomto prípade k odseku 2 § 4 neprihliada.
7. Porušenie zákona a účelovosť postupu ÚPN potvrdzuje odpoveď generálneho riaditeľa právnej sekcie Ministerstva spravodlivosti SR Mgr. Matúša Sopatu č. 11951/2022/142 zo dňa 20. 6. 2022 **Z uvedenej odpovede citujeme:** *Z ustanovenia § 6 zákona č. 219/2006 Z.z. o protikomunistickom odboji nevyplýva, že by podmienkou preto, aby osoba bola považovaná za politického väzňa ako účastník protikomunistického odboja, musela preukázať aktívny odpor proti komunistickej moci verejnými občianskymi postojmi alebo činmi odporu počas 12 mesiacov. Osobitne ani politickí väzni, ktorí boli v období rokov 1948-až 1946 civilnými osobami protiprávne násilne odvečenými do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch.*

III.

1. Štatistiky vydaných rozhodnutí potvrdzujú, že od 1. 1. 2021 Ústav pamäti národa selektovaním odporcov a obetí komunizmu, v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a antidiskriminačným zákonom, arbitrárne uprednostňoval pri priznávaní postavenia veterána protikomunistického odboja členov reholí, ktorí neboli pre svoje konanie odsúdení ale len dočasne internovaní po zrušení reholí a na druhej strane, **v rozpore s účelom zákona o protikomunistickom odboji za veteránov protikomunistického odboja nepovažuje tých, ktorí proti komunizmu skutočne aj bojovali so zbraňou v ruke ako účastníci zahraničného odboja v zmysle ustanovenia § 8 písm. b.** z čoho logicky vyplýva, že účastník zahraničného odboja proti komunizmu, ktorý v súvislosti s tým zomrel je ex lege veteránom protikomunistického odboja.
2. Týmto postupom ÚPN spochybnil inštitút veterána protikomunistického odboja tým, že za veteránov považoval členov reholí, ktorí neboli ani odsúdení a podľa náboženského presvedčenia sa ani nemohli zúčastniť aktívneho odboja proti komunistickému režimu. V rozpore s tým, za veteránov protikomunistického odboja nepovažoval, účastníkov zahraničného odboja v rokoch 1946-1954 v Indočíne alebo násilne odvedených, ktorí zomreli počas transportu alebo v pracovných táborech označených GULAG.
3. Ako dôkaz v prílohe predkladáme rozhodnutie ÚPN č. sp. ÚPN-K-2023-01919 zo dňa 20. 11. 2023, ktorým na základe žiadosti o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja in memoriam ÚPN nepriznal postavenie veterána protikomunistického odboja in memoriam nebohému - Štefanovi Hriňovi, nar. 29. 4.1929, ktorý emigroval po komunistickom prevrate 3. 4. 1948 a ako príslušník Francúzskej cudzineckej légie padol 7. 10. 1950 pri bojových operáciách v Indočíne. ÚPN priznal menovanému len postavenie účastníka protikomunistického odboja in memoriam a vydal mu preukaz účastníka protikomunistického odboja č. 1325.
4. Nakoľko ÚPN nepostupoval v súlade s ustanovením § 11 písm. b. zákona č. 219/2006 Z.z., podľa čl. 1, *v konaní o priznaní postavenia veterána protikomunistického odboja in memoriam postavenie veterána protikomunistického odboja in memoriam možno priznať účastníkovi protikomunistického odboja, ktorý zomrel*, a ÚPN v rozhodnutí nezdôvodnil prečo nepriznal Štefanovi Hriňovi postavenie veterána protikomunistického odboja, žiadateľka pani Eva Šimčíšková podala dňa 10. 1. 2024 ministerstvu spravodlivosti SR žiadosť o preskúmanie rozhodnutia ÚPN.

IV.

Arbitrárnym výkladom zákona č. 219/2006 Z.z., v rozpore so zákonom č. 652/2011 Sb. č. 262/2011 Sb. o účastníkoch odboje a odporu proti komunizmu prijatým v Českej republike, ÚPN ignoruje problematiku sociálnej situácie účastníkov odporu proti komunistickému režimu a ich príbuzných.

1. Dôkazom je prípad Anny Jablonovskej, dcéry účastníka boja za národné oslobodenie a partizána Pavla Lučanského, ktorý bol v roku 1952 odsúdený k 18 rokom väzenia na následky ktorého zomrel 18. 7. 1975.

2. **Rozhodnutím krajského soudu v Banské Bystrici, sp. zn. 1 Rt 119/90, zo dňa 08. 11. 1990 bol rozsudok z roku 1952 zrušený v celom rozsahu a Pavol Lučanský bol plne rehabilitovaný.**
3. Keďže jeho dcéra Anna Jablonovská, ktorá v tom čase pracovala v Českej republike nemala vedomosť o tom, že je oprávnená požiadať ministerstvo spravodlivosti o odškodnenie v lehote troch rokov, nebolo jej z dôvodu zmeškania lehoty priznané odškodnenie za otca. Ako invalidnej dôchodkyni jej bol priznaný hanebný dôchodok v SR vo výške 24 eur.
4. 28. 10. 2021 sme preto odoslali úradu vlády, ministerstvu spravodlivosti a ministerstvu práce a sociálnych vecí žiadosť o novelu zákona o súdnej rehabilitácii č. 119/90 Zb. pre obeť, ktoré pre účelové obmedzenie trojročnej lehoty na podanie žiadosti neboli odškodnené a novelu zákona o sociálnom poistení a zmene podmienok pre priznanie minimálneho dôchodku. V predmetnej žiadosti bol uvedený prípad pani Anny Jablonovskej, dcéry účastníka SNP a neskôr politického väzňa Pavla Lučanského, ktorej Slovenská republika priznala dôchodok vo výške 24 eur. Žiadosť, vtedajšia ministerka spravodlivosti Mária Kolíková odignorovala a rovnako sa zachoval aj jej nástupca Viliam Karas a minister Milan Krajniak. Podrobnosti o tomto prípade sú uvedené na webovej stránke <http://www.szepv.org/21/jablonovska.html>
5. Pani Anna Jablonovská v snahe o zvýšenie dôchodku, keďže jej Ministerstvo spravodlivosti pre zmeškanie lehoty nepriznalo odškodnenie za otca, podala dňa 29. 10. 2021 ÚPN žiadosť o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja in memoriam. Po opakovaných urgenciách a sťažnostiach na priet'ahy dostala po dvoch rokoch rozhodnutie ÚPN č. sp. ÚPN-K 2023/OO503 zo dňa 25. 8. 2023, ktorým ÚPN jej žiadosť zamietol. ÚPN postavenie účastníka a veterána protikomunistického odboja nebohému Pavlovi Lučanskému nepriznal z dôvodu údajnej prekážky podľa § 9 zákona č. 219/2006Z.z , ktorou malo byť jeho členstvo v KSS od roku 1945 až do jeho zatknutia v roku 1952 a funkcia sudcu z ľudu v Čadci v rokoch 1948-1951.
6. **ÚPN v rozhodnutí nezdôvodnil prečo nevyužil ustanovenie § 11. ods. (5) *V odôvodnených prípadoch môže Ústav pamäti národa vydať preukaz podľa odseku 3, aj ak jestvuje prekážka podľa § 9. Môže tak urobiť vtedy, ak intenzita odboja proti komunizmu bola zjavne rozsiahlejšia a dlhodobejšia než existencia prekážky podľa § 9.*** ÚPN v odôvodnení nebohému Pavla Lučanského, napriek tomu, že bol odsúdený komunistickým režimom za údajné vyzvedačstvo k 18 rokom, účelovo a krajne necitlivo dehonestoval čo spôsobilo jeho dcére ďalšiu traumu. Pavol Lučanský bol pri tom preukázateľne vystavený fyzickému a psychickému násiliu počas väzby čo sa neskôr prejavilo na jeho zdravotnom stave keď zomrel na rakovinu žalúdka. ÚPN v rozhodnutí dokonca uvádza, že Pavol Lučanský nevykonával odbojovú protikomunistickú činnosť minimálne v dĺžke 12 mesiacov. ÚPN pri prejednaní žiadosti subjektívne aplikoval princíp kolektívnej viny voči členom Komunistickej strany, bez ohľadu na to, že medzi nimi boli čestní ľudia.

V.

Na základe uvedených skutočností navrhujeme iniciovanie novely zákona č. 219/2006 Z.z. o protikomunistickom odboji.

1. **Navrhujeme ustanovenie § 8 *Zahraničný odboj*** doplniť o písm. c) *Účastníkom protikomunistického odboja je československý občan, ktorý v rozhodnom období bol príslušníkom ozbrojených zložiek, ktoré sa zúčastnili boja proti komunistickej expanzii*

2. **Navrhujeme ustanovenie § 10 Práva účastníkov protikomunistického odboja** doplniť o odsek (3) v znení. *Účastníkovi zahraničného odboja podľa § 8 písm. c) prináleží postavenie veterána protikomunistického odboja*
3. **Navrhujeme, aby bola daná možnosť podať žiadosť ministerstvu spravodlivosti SR o priznanie odškodnenia účastníkom rehabilitácie podľa zákona č. 119/1990 Sb. oprávnenými osobami, ktoré o to nepožiadali v trojročnej lehote do roku 1994.**
4. **Navrhujeme, tak ako v Českej republike po prijatí zákona č. 262/2011 Sb. O účastníkoch odboje a odporu proti komunizmu v ustanovení § 11 Rehabilitácia, aby súd na návrh zrušil trest uložený za trestný čin na ktorý sa nevzťahovala rehabilitácia podľa zákona č. 219/1990 Sb. o súdnej rehabilitácii, (tzv. zostatkové tresty), ak sa preukáže v konaní, že konanie odsúdeného bolo vedené s úmyslom oslabiť či narušiť alebo inak poškodiť komunistickú totalitnú moc v Československu alebo k tomu vytvoriť prostriedky. Návrh možno podať najneskôr do 5 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Pre účely tohto konania a následného odškodnenia sa primerane použije ustanovenie § 4 zákona č. 219/1990 Sb. O súdnej rehabilitácii. Náhrada sa vyplatí v hotovosti. Toto ustanovenie sa nevzťahuje na trestné činy spáchané z nízkych alebo nečestných pohnútok.**
5. Ako potvrdzuje prípad dnes už nebohého Ing. Petra Ch., ktorý bol zamestnancom ÚPN a niekoľko mesiacov aj predsedom Konfederácie politických väzňov Slovenska, ÚPN mu priznal postavenie veterána protikomunistického odboja hoci sa ako vyšší dôstojník ČSLA dopustil trestného činu vyhýbania sa služby v armáde z nepolitických dôvodov, teda preukázateľne z dôvodu zamietnutia jeho žiadosti o prevelenie na Slovensko z dôvodu choroby matky a preukázateľne nespĺňal podmienku aktívneho protikomunistického odboja v dĺžke minimálne 12 mesiacov. Aby sa zamedzilo obdobným prípadom, kedy ÚPN priznával postavenie účastníka a veterána protikomunistického odboja v rozpore so zákonom č. 219/2006 Z.z. a na druhej strane žiadateľom s tzv. zostatkovými trestami, nespádajúcimi pod rehabilitáciu, ktorí sa aktívne zapojili do odporu proti komunizmu žiadosti zamietal z dôvodu prekážky podľa § 9, písm. b. s zdôvodnením, že ich konanie by bolo trestné aj podľa súčasných zákonov, navrhujeme, aby bol ÚPN zo zákona v prípade nepriznania postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja v rozhodnutí povinný zdôvodniť prečo v prípade prekážky uvedenej v ustanovení § 9 (funkcia v KSS, spolupráca s ŠtB a pod.), nevyužil ustanovenie § 11. ods. (5) *V odôvodnených prípadoch môže Ústav pamäti národa vydať preukaz podľa odseku 3, aj ak jestvuje prekážka podľa § 9. Môže tak urobiť vtedy, ak intenzita odboja proti komunizmu bola zjavne rozsiahlejšia a dlhodobejšia než existencia prekážky podľa § 9.*
6. Z dôvodu zneužívania ustanovenia § 11 ods. (5), kedy bolo v individuálnych prípadoch priznané postavenie veterána protikomunistického odboja aj v prípade vedomej spolupráce s ŠtB navrhujeme, aby ÚPN využíval ustanovenie § 11 ods. (5) ak existuje prekážka pre nepriznanie postavenie účastníka protikomunistického odboja podľa § 9 písm. c) ods 2. *ak bol účastník evidovaný v materiáloch Štátnej bezpečnosti ako rezident, agent, držiteľ požičaného bytu, držiteľ konšpiračného bytu, informátor alebo ideový spolupracovník Štátnej bezpečnosti, len v prípadoch ak bol účastník evidovaný ako vedomý spolupracovník ŠtB pred zatknutím a odsúdením. (Je všeobecne známe, že viacerí politickí väzni, ktorí sa stali dokonca aj predsedami združení zastupujúcich politických väzňov vedome spolupracovali s ŠtB až po prepustení z väzenia).*
7. Navrhujeme, aby oprávneným osobám, ktorým ÚPN vydal preukaz účastníka protikomunistického odboja (členom Charty 77, členom tajnej cirkvi, disentu a pod), ktorých

dôchodky sú preukázateľne nízke, bolo priznané finančné zadosťučinenie formou zvýšenia dôchodku obdobne ako sa to v súčasnosti pripravuje v Českej republike po vyhlásení hladovky členmi Charty 77.

V prípade záujmu poskytneme rozhodnutia vydané ÚPN vrátane podaných urgencií, sťažností na prietahy a žiadosti o preskúmanie rozhodnutí.

S úctou

Za Svetové združenie bývalých politických väzňov
František Bednár – predseda

Prílohy:

1. Rozhodnutie ÚPN č. sp. ÚPN-K-2023-01919 zo dňa 20. 11. 2023 vrátane žiadosti o preskúmanie rozhodnutia zo dňa 10. 1. 2024
2. Stanovisko generálneho riaditeľa právnej sekcie Ministerstva spravodlivosti SR Mgr. Matúša Sopatu č. 11951/2022/142 zo dňa 20. 6. 2022

ROZHODNUTIE

č. sp. ÚPN-K-2023/01919

Ústav pamäti národa vo veci žiadateľky **Evý Šimčískovej**, nar. 20. 09. 1956, **trvale bytom Kollárová 38, 036 01 Martin** o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja *in memoriam* občanovi **Štefanovi Hriňovi**, nar. 29. 04. 1929, zomr. 07. 10. 1950 podľa § 11b zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji (ďalej len „Zákon o protikomunistickom odboji“)

rozhodol:

1. Štefanovi Hriňovi sa postavenie účastníka protikomunistického odboja *in memoriam* **priznáva**.
2. Žiadateľke sa preukaz účastníka protikomunistického odboja *in memoriam* s číslom 1325 **vydáva**.

Odôvodnenie

Žiadateľka ako blízka osoba (neter) doručila Ústavu pamäti národa žiadosť o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja *in memoriam* podľa § 5 Zákona o protikomunistickom odboji s priložením fotokópie rodného listu Františka Hriňa zo dňa 15. 02. 1946, fotokópií písomného záväzku Štefana Hriňa ku vstupu do cudzineckej légie v slovenskom a francúzskom jazyku zo dňa 05. 07. 1948, fotokópie rodného listu žiadateľky zo dňa 09. 12. 1957, fotokópií služobného listu Štefana Hriňa v slovenskom a francúzskom jazyku zo dňa 14. 11. 2003, fotokópie rodného listu Štefana Hriňa zo dňa 07. 01. 2004 a fotokópie notárskej zápisnice zo dňa 23. 03. 2016.

Podľa § 5 ods. 1 Zákona o protikomunistickom odboji: „*Účastníkom protikomunistického odboja je občan, ktorý v rozhodnom období bol členom ilegálnej organizácie alebo skupiny aktívne bojujúcej proti komunistickému režimu.*“

Podľa § 5 ods. 2 Zákona o protikomunistickom odboji: „*Na účely tohto zákona sa považuje za člena ilegálnej organizácie ten, kto sa účinne podieľal na vytvorení ilegálnej organizácie alebo sa aktívne zúčastnil na činnosti takej organizácie.*“

Podľa § 8 písm. b) Zákona o protikomunistickom odboji: „*Účastníkom protikomunistického odboja je československý občan, ktorý v rozhodnom období vyvíjal v zahraničí politickú, publicistickú či inú preukázateľne protikomunistickú činnosť zameranú na obnovu slobody a demokracie v Československu.*“

Súčinnosťou Archívu bezpečnostných zložiek v Prahe a z písomných materiálov priložených k žiadosti boli zistené tieto skutočnosti.

Pravdepodobne dňa 03. 04. 1948 Štefan Hriň ilegálne emigroval do Západného Nemecka. Následne dňa 26. 06. 1948 Štefan Hriň ako emigrant vstúpil do Francúzskych cudzineckých légii, v rámci ktorých sa stal parašutistom a so svojou jednotkou odišiel bojovať do Indočíny, kde sa dňa 09. 11. 1948 vylodil v Saigone. Dňa 07. 10. 1950 Štefan Hriň zahynul pri bojových operáciách v Dong-Khe.

V 1. indočínskej vojne, v ktorej medzi sebou v rokoch 1946 – 1954 bojovali Vietnam a Francúzsko, sa jednalo o konflikt, prostredníctvom ktorého medzi sebou súperili Východ – reprezentovaný Sovietskym zväzom ako predstaviteľom komunistického režimu, ktorý podporoval komunistickú stranu Liga za nezávislosť Vietnamu (Viet Minh) – a Západ, reprezentovaný Francúzskom, ktoré bolo podporované Spojenými štátmi americkými. Vzhľadom na uvedené je možné vyhodnotiť príslušnosť Štefana Hriňa k Francúzskym cudzineckým légiiam a jeho osobnú účasť v 1. indočínskej vojne ako zahraničný odboj za obnovu slobody a demokracie v Československu, nakoľko možno vysloviť predpoklad, že v prípade pádu komunistického režimu v Sovietskom zväze by padol aj komunistický režim v Československu.

Lustráciami vykonanými v Archíve Ústavu pamäti národa a súčinnosťou Národného archívu ČR v Prahe a Archívu Zboru väzenskej a justičnej stráže v Leopoldove neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by mali relevanciu s ohľadom na posudzovanú žiadosť.

Podľa § 4 ods. 2 Zákona o protikomunistickom odboji: „*Účastníkovi protikomunistického odboja, ktorý vykonával odbojovú činnosť podľa § 5 až 8 tohto zákona, sa za podmienok ustanovených týmto zákonom priznáva postavenie účastníka odboja, ak túto činnosť vykonával minimálne 12 mesiacov. Obdobie účasti na odbojovej činnosti v rôznych časových obdobiach či v rôznych formách možno spočítať.*“

Podľa § 4 ods. 3 Zákona o protikomunistickom odboji: „*Ak účastník protikomunistického odboja utrpel v súvislosti s odbojovou činnosťou uvedenou v § 5 až 8 tohto zákona vážnu ujmu na zdraví alebo zomrel, k obdobiu uvedenému v odseku 2 sa neprihliada.*“

Vzhľadom na skutočnosť, že Štefan Hriň v súvislosti so zapojením sa do odporu proti komunistickému režimu zomrel, na zákonom stanovené obdobie vykonávania aktívnej protikomunistickej odbojovej činnosti v období minimálne 12 mesiacov sa v tomto prípade neprihliada.

Podľa § 11 ods. 1 Zákona o protikomunistickom odboji: „*O priznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja rozhoduje Ústav pamäti národa na základe písomnej žiadosti.*“

Podľa § 11 ods. 2 Zákona o protikomunistickom odboji: „*Žiadosť podľa odseku 1 obsahuje meno a priezvisko žiadateľa, dátum a miesto narodenia, adresu trvalého pobytu, údaj o štátnom občianstve, údaje potvrdzujúce splnenie podmienok na priznanie postavenia účastníka protikomunistického odboja podľa tohto zákona a vlastnoručný podpis.*“

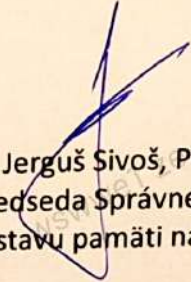
Podľa § 11 ods. 3 Zákona o protikomunistickom odboji: „*Ak žiadateľ spĺňa podmienky podľa tohto zákona, Ústav pamäti národa vydá žiadateľovi preukaz účastníka protikomunistického odboja.*“

Podľa § 11 ods. 4 Zákona o protikomunistickom odboji: „*Postavenie účastníka protikomunistického odboja možno priznať aj občanovi, ktorý umrel. Konanie o priznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja in memoriam sa začína na základe žiadosti blízkej osoby zosnulého alebo z vlastného rozhodnutia Ústavu pamäti národa. Žiadosť blízkej osoby obsahuje náležitosti podľa odseku 2.*“

Ústav pamäti národa náležite posúdil doručenu žiadosť a na základe zistených skutočností rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. V nadväznosti na vyššie uvedené zistenia je možné konštatovať, že v prípade Štefana Hriňa došlo k naplneniu ustanovenia § 4 ods. 3 v spojení s § 8 písm. b) Zákona o protikomunistickom odboji, a preto sa mu priznáva postavenie účastníka protikomunistického odboja.

Poučenie: Žiadateľ môže písomne požiadať Ministerstvo spravodlivosti SR o preskúmanie tohto rozhodnutia v prípade, ak Ústav pamäti národa odmietne vydať preukaz účastníka protikomunistického odboja.

V Bratislave, 20. novembra 2023

Jerguš Sivoš, PhD.
predseda Správnej rady
Ústavu pamäti národa

Evy Šimčisková, bytom Kollárova 38, 036 01 Martin
Tel: +421 911 876 227 email: esimciskova@gmail.com

Ministerstvo spravodlivosti SR
Račianska ul. 71
813 11 Bratislava
podatelnamssr@justice.sk

Podané doporučené 2x

V Martine, dňa 10. 01. 2024

VEC: Žiadosť o preskúmanie rozhodnutia Ústavu pamäti národa č. sp. ÚPN-K-2023-01919 zo dňa 20. 11. 2023

Vážené dámy, vážení páni,

1. Eva Šimčisková, bytom Kollárova 38, 036 01 Martin, nar.: 20.09.1956 podávam týmto ministerstvu spravodlivosti SR žiadosť o preskúmanie rozhodnutia Ústavu pamäti národa (ďalej aj „ÚPN“) č. sp. ÚPN-K-2023-01919 zo dňa 20. 11. 2023, ktorým na základe mojej žiadosti o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja in memoriam zo dňa 22. 2. 2023 ÚPN nepriznal postavenie veterána protikomunistického odboja in memoriam môjmu nebohému strýkovi - Štefanovi Hriňovi, nar. 29. 4.1929, ktorý emigroval po komunistickom prevrate 3. 4. 1948 a ako príslušník Francúzskej cudzineckej légie padol 7. 10. 1950 pri bojových operáciách v Indočíne. ÚPN priznal menovanému len postavenie účastníka protikomunistického odboja in memoriam a vydal mu preukaz účastníka protikomunistického odboja č. 1325.
2. Ako blízka osoba (neter) som doručila Ústavu pamäti národa žiadosť o priznanie postavenia účastníka a veterána protikomunistického odboja *in memoriam* podľa § 5 Zákona o protikomunistickom odboji s priložením fotokópie rodného listu Františka Hriňa zo dňa 15. 02.1946, fotokópií písomného záväzku Štefana Hriňa ku vstupu do cudzineckej légie v slovenskom a francúzskom jazyku zo dňa 05. 07. 1948, fotokópie môjho rodného listu zo dňa 09. 12. 1957, fotokópií služobného listu Štefana Hriňa v slovenskom a francúzskom jazyku zo dňa 14. 11. 2003, fotokópie rodného listu Štefana Hriňa zo dňa 07. 01. 2004 a fotokópie notárskej zápisnice zo dňa 23. 03. 2016.
3. V 1. indočínskej vojne, v ktorej medzi sebou v rokoch 1946 - 1954 bojovali Vietnam a Francúzsko, sa jednalo o konflikt, prostredníctvom ktorého medzi sebou súperili Východ - reprezentovaný Sovietskym zväzom ako predstaviteľom komunistického režimu, ktorý podporoval komunistickú stranu Liga za nezávislosť Vietnamu (Viet Minh) - a Západ, reprezentovaný Francúzskom, ktoré bolo podporované Spojenými štátmi americkými. Vzhľadom na uvedené je možné vyhodnotiť príslušnosť Štefana Hriňa k Francúzskym cudzineckým légiám a jeho osobnú účasť v 1. indočínskej vojne ako zahraničný odboj za obnovu slobody a demokracie v Československu, nakoľko možno vysloviť predpoklad, že v prípade pádu komunistického režimu v Sovietskom zväze by padol aj komunistický režim v Československu.

4. ÚPN nepostupoval v súlade s ustanovením § 11 písm. b. zákona č. 219/2006 Z.z. Konanie o priznaní postavenia veterána protikomunistického odboja in memoriam (1) Postavenie veterána protikomunistického odboja in memoriam možno priznať účastníkovi protikomunistického odboja podľa § 6, **ktorý zomrel. ÚPN v rozhodnutí nezdôvodnil prečo nepriznal Štefanovi Hriňovi postavenie veterána protikomunistického odboja.**
5. Stanovisko generálneho riaditeľa právnej sekcie ministerstva spravodlivosti Mgr. Matúša Sopatu potvrdzuje, že z ustanovenia § 6 zákona č. 219/2006 Z.z. o protikomunistickom odboji nevyplýva, že by podmienkou preto, aby osoba bola považovaná za politického väzňa ako účastník protikomunistického odboja, musela preukázať aktívny odpor proti komunistickej moci verejnými občianskymi postojmi alebo činmi odporu počas 12 mesiacov. Osobitne ani politickí väzni, ktorí boli v období rokov 1948-až 1946 civilnými osobami protiprávne násilne odvečnenými do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch. Keďže postavenie veterána protikomunistického odboja in memoriam možno priznať v zmysle ust. § 11. b. ods. 1 účastníkovi protikomunistického odboja, ktorý zomrel, skúmanie odbojovej činnosti Štefana Hriňa v období minimálne 12 mesiacov je preto právne irelevantné, pretože padol v bojových operáciách.
6. Poukazujem na novelu zákona č. 365/2020 Z. z., ktorou na základe politickej objednávky ortodoxno-kresťanského krídla OĽaNO sa menil a dopĺňal zákon č. 274/2007 Z. z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom tak, že za oprávnené osoby sa považujú už aj členovia reholí, ktorí neboli odsúdení ale internovaní najmenej 3 mesiace v centralizovaných kláštoroch. Predkladatelia novely uvádzali v návrhu počet členovo reholí cca 76.
7. Po prijatí diskriminačnej novely zákona od 1. 1. 2021 došlo z dôvodu nepredpokladaného množstva podaných žiadostí k účelovej **zмене metodiky ÚPN** podľa ktorej v rozpore s predchádzajúcimi novelami nárok na jednorazový finančný príspevok a zvýšenie príplatku k dôchodku majú len tie oprávnené osoby, ktorým ÚPN priznal postavenie veterána protikomunistického odboja alebo veterána protikomunistického odboja in memoriam.
8. Zákon č. 274/2007 Z.z. o príplatku k dôchodku politickým väzňom priznával nárok na príplatok k dôchodku vo výške 60 Sk za každý mesiac obmedzenia slobody všetkým oprávneným osobám. Neskoršia novela zákona priznala nárok aj príslušníkom PTP a násilne dovlečeným NKVD do pracovných táborov na území býv. ZSSR. Novelou zákona prijatou 25. 6. 2019 sa zvýšila suma príplatku zo 60 Sk na 5 eur pre všetky oprávnené osoby bez ohľadu na to, či im ÚPN priznal postavenie veterána protikomunistického odboja.
9. **Ako potvrdzujú štatistiky vydaných rozhodnutí, Ústav pamäti národa selektovaním odporcov a obetí komunizmu, v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a antidiskriminačným zákonom, prestal plniť svoje poslanie tým, že uprednostňuje pri priznávaní postavenia veterána protikomunistického odboja členov reholí, ktorí neboli pre svoje konanie odsúdení ale len dočasne internovaní po zrušení reholí a v rozpore s účelom zákona o protikomunistickom odboji za veteránov protikomunistického odboja nepovažuje tých, ktorí proti komunizmu skutočne aj bojovali so zbraňou v ruke ako účastníci zahraničného odboja v zmysle ustanovenia § 8 písm. b. z čoho logicky vyplýva, že účastník zahraničného odboja proti komunizmu, ktorý v súvislosti s tým zomrel je ex lege veteránom protikomunistického odboja.**
10. Žiadosťou podanou ÚPN bývalým členom KPVS Ing. Karolom Rosenbergom, je preukázateľné, že ÚPN pri vybavovaní žiadostí spôsobil účelové prieťahy čím

arbitrárnym postupom traumatizoval žiadateľov často vo vysokom veku 80, 90 rokov a v rozpore so zákona o protikomunistickom odboji im namiesto zadosťučinenia spôsobil ďalšie krivdy.

11. Na základe vyššie uvedených dôvodov navrhujem, aby Ministerstvo spravodlivosti SR predmetné rozhodnutie ÚPN zrušilo ako nezákonné a prikázalo ÚPN o veci nanovo rozhodnúť v zmysle Zákona o protikomunistickom odboji.
12. Vo veci tiež udávam, že žiadam, aby vo veci mojej žiadosti o priznanie postavenie veterána protikomunistického odboja in memoriam bolo následne UPN vyhovené v celom rozsahu. Záverom si dovoľujem požiadať, aby Ministerstvo spravodlivosti SR a následne UPN vo veci rozhodli bez zbytočného odkladu a to najmä vzhľadom na môj zdravotný stav, aby som nebola nútená obracať sa v tejto veci aj na iné inštitúcie (aj medzinárodné), čo verím, že nebude potrebné.

S pozdravom,

Eva Šimčísková

Prílohy:

1. Rozhodnutie č. sp. ÚPN-K-2023-01919 zo dňa 20. 11. 2023,
2. Stanovisko generálneho riaditeľa právnej sekcie ministerstva spravodlivosti Mgr. Matúša Sopatu
3. Žiadosť Ing. Karola Rosenberga podaná ÚPN so štatistikou

Vážený pán
Ing. Karol Rosenberg
Jesenského č. 2059/2
903 01 Senec

Vaše číslo/list zo dňa:	Naše číslo/záznam:	Vybavuje/klapka:	Bratislava
	11951/2022/143	Mgr.Tadlová/91202	20.06.2022

VEC: Odpoveď na podanie

Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) bolo dňa 14.06.2022 doručené Vaše e-mailové podanie, ktoré bolo následne dňa 15.06.2022 doplnené ďalšími tromi samostatnými e-mailovými podaniami, vo vzťahu ku ktorým uvádzame nasledovné. Okrem toho ste sa na ministerstvo opakovane obrátili i v minulosti, a to tak v pozícii zástupcu konkrétnych osôb pri riešení ich postavenia ako účastníkov protikomunistického odboja, ako aj v pozícii osoby, ktorá vníma nepriaznivo rozhodovanie príslušných orgánov o priznaní postavenia účastníkov protikomunistického odboja a má návrhy na zlepšenie. Vo svojich podaniach ste vyjadrili potrebu osobného stretnutia na úrovni konkrétnych referentov a mňa ako vedúceho zamestnanca.

K uvedenému v prvom rade uvádzame, že aktuálne vystupujete ako splnomocnený zástupca minimálne dvoch osôb, ktoré požiadali ministerstvo o preskúmanie rozhodnutia Ústavu pamäti národa (ďalej len „ÚPN“) o nepriznaní postavenia účastníka protikomunistického odboja a avizujete, že budete vykonávať aktivity smerujúce k tomu, aby ste boli zástupcom ďalších. Je okrem toho zrejmé, že nie je úplne možné vo Vašej situácii vylúčiť, že prípadné stretnutie by reagovalo i na konkrétne prípady, o ktorých ministerstvo rozhoduje. Za tohto stavu vnímame možnosť uskutočnenia takéhoto pracovného stretnutia za nevhodnú.

Ak má byť predmetom stretnutia Vaša snaha presvedčiť štátnych zamestnancov ministerstva o správnosti Vášho výkladu príslušných právnych predpisov, takéto stretnutie považujeme za zbytočné. V prvom rade ministerstvo, resp. konkrétni štátni zamestnanci ministerstva pripravujúci podklady pre ministerku, s obsahom Vašich právnych záverov v princípe súhlasí. Z ustanovenia § 6 zákona č. 219/2006 Z. z. o protikomunistickom odboji nevyplýva, že by podmienkou preto, aby osoba bola považovaná za politického väzňa ako účastník protikomunistického odboja, musela preukázať aktívny odbor proti komunistickej moci verejnými občianskymi postojmi alebo činmi odporu počas aspoň 12 mesiacov. Osobitne ani politickí väzni, ktorí boli v období rokov 1948 až 1953 zaradení do vojenských táborov nútených prác, alebo boli v rokoch 1944 až 1946 civilnými osobami protiprávne násilne odvlečení do bývalého Zväzu sovietskych socialistických republík a do táborov, ktoré mal bývalý Zväz sovietskych socialistických republík zriadené v iných štátoch.

Ak ide ale o osobu, ktorá má byť politickým väzňom z dôvodu, že bola obmedzená na osobnej slobode väznením pre svoj aktívny odboj proti komunistickej moci z dôvodov politických, náboženských, či z ďalších dôvodov súvisiacich s protikomunistickým odbojom, je potrebné preukázať splnenie uvedenej podmienky a práve na posúdení splnenia tejto podmienky stojí viacero aktuálne prejednávaných prípadov.

Ministerstvo si je vedomé svojej zodpovednosti s ohľadom na zásadné miesto, ktoré zastáva v živote niektorých osôb otázka ich účasti na protikomunistickom odboji. Zároveň rozhodovanie o žiadostiach o preskúmanie rozhodnutí ÚPN o nepriznaní postavenia protikomunistického odboja nepredstavuje rutinnú agendu ministerstva. Preto tak zamestnanci zabezpečujúci túto činnosť, ako i vedenie ministerstva, venujú všetky dostupné kapacity pre túto agendu na starostlivé naštudovanie prípadov a ich právne posúdenie.

Zároveň je nutné opätovne poukázať na skutočnosť, že kompetencie ministerstva vo vzťahu rozhodovacej činnosti ÚPN je obmedzená výlučne na preskúmanie rozhodnutí ÚPN na základe individuálnych žiadostí účastníkov konania podľa § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z. Vaša požiadavka na „automatické preverenie“ všetkých zamietnutých rozhodnutí ÚPN zo strany ministerstva nemá zákonný podklad a ministerstvo by Vami navrhovaným postupom závažným spôsobom prekročilo svoje kompetencie v zmysle § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z., ktorý vyslovene počíta s písomnou žiadosťou účastníka konania o preskúmanie rozhodnutia, o čom sme Vás už v minulosti informovali v podaní zo dňa 20.01.2022. Ministerstvo nie je vo všeobecnosti v pozícii orgánu nadriadeného ÚPN a nemá právo mu ukladať akékoľvek pokyny či vydávať predpisy zaväzujúce ÚPN. Ministerstvo je oprávnené vysloviť svoj právny názor, ktorý je pre ÚPN záväzný, ale len pre konkrétny prejednáváný prípad, a to v rámci konkrétnych rozhodnutí vydaných podľa § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z.

Vzhľadom na uvedené nie je možné Vami navrhované riešenie vydania „vykonávacieho predpisu“, resp. usmernenia zo strany ministerstva pre ÚPN vo vzťahu k vybavovaniu žiadostí podľa zákona č. 219/2006 Z. z. Na tomto mieste je dôležité poukázať na skutočnosť, že ministerstvo v rámci svojej rozhodovacej činnosti podľa § 11 ods. 6 zákona č. 219/2006 Z. z. už vyjadrilo právny názor uvedený vyššie.

S pozdravom

Mgr. Matúš Sopata
generálny riaditeľ právnej sekcie